

Kartal Nagyközségi Önkormányzat
2011. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Kartal település demográfiai mutatói:

Állandó lakosok száma: 5.879 fő

0 – 3 évesek:	212 fő
4 – 6 évesek:	192 fő
7 – 14 évesek:	481 fő
15 – 18 évesek:	292 fő
Ö s s z e s e n:	1177 fő

Kartal településen az elmúlt öt év állandó népességének, ezen belül a 0-18 éves korosztály számának alakulása:

2007. évben 5.926 fő	1.310 gyermek
2008. évben 5.915 fő	1.272 gyermek
2009. évben 5.911 fő	1.234 gyermek
2010. évben 5.899 fő	1.208 gyermek
2011. évben 5.879 fő	1.177 gyermek

Mind az állandó népesség, mind a 0-18 éves korosztály létszámának alakulása csökkenést mutat. A 2007. évhez képest az állandó népesség száma 47 fővel, a gyermekek száma 133 fővel csökkent.

Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át /37.050 Ft-ot/, és a vagyoni vizsgálat során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát /570.000 Ft-ot/ vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését /1.995.000 Ft-ot/.

Amennyiben a gyermeket egyedülálló szülő neveli, ha a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, illetve a gyermek nagykorú, akkor az egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 140 %-át /39.900 Ft-ot/.

2011. évben 290 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- a bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részt vevő gyermek az intézményi térítési díj 100 %-os kedvezményére,
- az előzőhöz nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 50 %-os kedvezményére,
- augusztus és november hónapban gyermekenként 5.800 Ft pénzbeli támogatásra,
- továbbá külön jogszabályban meghatározott kedvezményekre.

Fenti kedvezmények közül a családok részére a legnagyobb segítséget jelenti, hogy az étkeztetés részben, vagy teljesen ingyenes, valamint az ingyenes tankönyv.

A benyújtott kérelmek közül 2011. évben 8 esetben került sor elutasításra. Az elutasítások oka a jogszabályban meghatározott egy főre eső jövedelem túllépése volt.

A kérelmezők nagy része többgyermekes család. Sok kérelmező egyedül neveli a gyermekét. A jövedelmi viszonyok tekintetében jellemző, hogy a szülők közül az egyik rendelkezik csak keresettel. Sok esetben minimálbérrel rendelkezik az ügyfél.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 6 családnak nyújtott az önkormányzat, ebből 2 család 6 hónapon keresztül, 4 család pedig egyszeri támogatásban részesült.

15 gyermek esetében az étkezési térítési díj 50 %-át vállalta át a Szociális és Egészségügyi Bizottság.

Támogatást nyújtottunk a Pest Megyei Gyermekek és Ifjúsági Alapítvány részére három gyermek szociális karitatív táboroztatásához.

Meghirdetésre került a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat. 12 fő hallgató részesült „A” típusú, 2 fő hallgató pedig „B” típusú pályázatban.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kérelmek okai általában a munkanélkülivé válás, továbbá a megnövekedett rezszi kiadásokat és hitelt nem tudják fizetni a családok.

Az önkormányzat 2011. évben 511 eFt rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosított az arra rászorultaknak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság nem jár rendszeres pénzbeli támogatással, így az önkormányzatnak nincs pénzügyi kiadása. Augusztus és november hónapban egyszeri pénzbeli támogatást folyósítottunk annak a gyermeknek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én és november 1-én fennállt. Ez az összeg gyermekenként 5.800 Ft volt. A támogatást teljes egészében az állami finanszírozza.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítására nem került sor.

Óvodáztatási támogatás nyújtható a szülő részére, ha a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, valamint a szülők legfeljebb az iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezték be sikeresen.

Óvodáztatási támogatást 7 gyermek részére állapítottunk meg.

A gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatokat a Játéksziget Napköziotthonos Óvoda és a Könyves Kálmán Általános Iskola konyhája látta el.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás, valamint az általános iskola 1-8. osztályba járó gyermekek után a szülőknek nem kell étkezési térítési díjat fizetni. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő nagyobb gyermekek esetében az intézményi térítési díj 50 %-át kell fizetni. A szülőknek ez nagy segítséget jelent.

Kedvezményben részesülők adatai. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás, valamint az 1-8. évfolyamon iskolai oktatásban részt vevő gyermekek ingyenesen étkeztek. Óvodában 52, az iskolában 163 gyermeknek nem kellett fizetni az étkezésért.

A tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek és a három, vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani. Az óvodában 42, az iskolában 40 gyermeknek kellett az intézményi térítési díj 50 %-át fizetni.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatást az Aszódi Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás keretében működő szolgálat látja el. Gyermekjóléti családgondozói tevékenységet Kartalon 1 fő látja el. A családgondozó hétfőtől-péntekig minden nap tart ügyfélfogadást.

Működésének tapasztalata a gyermekjóléti szolgálat alábbi beszámolója alapján készült.

2011-ben Kartal községben 33 család volt alapellátásban, az ellátott gyermekek száma 65 fő.

A védelembe vett gyermekek száma 7 fő. Védelembe vételre 4 esetben, az 50 igazolatlan óra miatt az iskoláztatási támogatás megvonásával párhuzamosan került sor.

Ebben az évben 15 gyereket vettünk alapellátásba, a problémák súlypont szerint a következők voltak. Magatartási problémák, családi konfliktus, válás, anyagi problémák.

A jelzőrendszerrel és a polgármesteri hivattal, valamint a jegyző asszonnyal a kapcsolatunk kitűnő.

Minden segítséget megadnak munkámhoz. A rendőrség és a pártfogói felügyelet is rendszeresen tájékoztat a problémás esetekről. A legtöbb esetben itt is igazolatlan iskolai hiányzás miatt kapok jelzést. Ezen kívül szabálysértések más típusa, mint bolti lopás is előfordult több esetben. A leggyakoribb problémák még a lelki és fizikai bántalmazás, elhanyagolás és az anyagi problémák.

Az anyagi probléma teszi ki az esetek 60%-át, aztán a család és a szülők életvitele, elhanyagolás, családi konfliktusok.

Komoly gondot jelent a magatartási és a teljesítményzavar, elsősorban az oktatási intézményekben. Sajnos előfordul családon belüli bántalmazás is elsősorban lelki, de fizikai is. Az elmúlt évben 210 gyereket láttunk el, elsősorban információnyújtás, segítő beszélgetés, tanácsadás, ügyintézés volt a szakmai tevékenység. A tevékenység formai kerete pedig családlátogatás és fogadóóra.

A szakmai fejlődésünket szakmaközi megbeszélések, tanfolyamok, jelzőrendszeri tanácskozások és TEAM-ek segítették. A minden évben megrendezésre kerülő Galgamenti Ifjúsági Nap ezúttal Kartalon került megrendezésre, nagy sikerrel. A gyerekek folyamatosan érdeklődnek, hogy mikor lesz újra. Nyáron kirándulásokat és sportrendezvényeket szerveztünk.

Az elmúlt évet a problémamegoldások tekintetében sikeresnek tartom.

Egyre nő a válások és a külön költözések száma, amely a gyerekek részére szintén veszélyeztető tényező.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) értelmező rendelkezése foglalja össze a veszélyeztetettség fogalmát. Melyek lehetnek a veszélyeztetettség okai, milyen ellátások és intézkedések szolgálják a gyermekek védelmét?

A veszélyeztetettség nem közoktatási, hanem gyermekvédelmi jogi kategória, erre nézve tehát a közoktatási jogszabályok nem adnak iránymutatást. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) értelmező rendelkezése értelmében: a veszélyeztetettség olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztetettség okai

A veszélyeztetettség több okból is előállhat:

- lehet kizárólag nagyon rossz anyagi körülmény az indoka,
- de olyan szülői, családi magatartás, mentalitás is, amely a gyermeket az anyagi helyzetétől függetlenül veszélyezteti.

Ennek konkrét megítélése a gyermekvédelmi hatóság feladata, amely természetesen támaszkodik az iskola jelzésére is, hiszen a közoktatási intézmények is kötelező részesei a gyermekvédelmi jelzőrendszernek. E vonatkozásban az iskolának a gyermekjóléti szolgálattal kell munkakapcsolatban állnia.

A gyermekek védelmét szolgáló ellátások, intézkedések

A gyermekek védelmét

- gyermekjóléti alapellátások, illetve
- gyermekvédelmi szakellátások, valamint
- hatósági intézkedések biztosítják.

I. Alapellátások

Pénzbeli és természetbeni ellátások

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

II. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

III. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- az átmeneti nevelésbe vétel,

- a tartós nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése.

A védelemben vétel valódi veszélyeztetettséget jelez, de nem jelenti a családból való kiemelését.

A hatósági intézkedések közül leggyakoribb a védelemben vétel. Az biztos, hogy a védelemben vett gyermek mindenképpen veszélyeztetettnek tekintendő, hiszen ez az intézkedés a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló legenyhébb hatósági intézkedés. A Gyvt. meghatározása szerint, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelemben veszi.

Az intézkedés lényege tehát, hogy a gyermeket nem emeli ki a családból, valójában tartós családgondozást valósít meg, amely egyéni gondozási-nevelési terv és az abban foglalt magatartási szabályok alapján folyik.

Védelemben vétel esetén a jegyző szükség esetén

- kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, illetve – iskoláskorú gyermek esetén – az iskolaotthonos nevelést-oktatást, kollégiumi ellátást,
- kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,
- kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,
- kezdeményezi a háziorvosnál a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,
- intézkedik – az illetékes szervek bevonásával – a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,
- magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,
- figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására.

A legnagyobb igény a kliensek részéről az információnyújtásra, a tanácsadásra, a segítő beszélgetésre van. Sok esetben kérnek bennünket a hivatalos ügyekben való közreműködésre is. A segítségadás megvalósulása családlátogatás, illetve fogadóóra keretében történik.

Szabálysértést egy gyermek követett el, pártfogói felügyelet alatt egyetlen gyermek sem áll a községben.

Az elmúlt évben sikeresen szerveztük meg a kirándulást a Jászberényi Állatkertbe, sok hátrányos helyzetű gyermeknek nyújtva ezzel olyan élményt amilyenben másképp nem lett volna részük.

Nagy sikerrel bonyolítottuk le a GIN-t a Galgamenti Ifjúsági Napot, amelynek az idén Kartal Község adott helyet, a képviselőtestület és a Sportcsarnok vezető, valamint a helyi testnevelő tanárok támogatásával és részvételével. Nagyon köszönjük nekik azt a segítséget és munkát amit a rendezvény létrehozásában és lebonyolításában végeztek.

A rászoruló családokat több esetben élelmiszer, bútor és ruhaadomány formájában is segítettük.

Átadásra került a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat új épülete.

Közösségi tér rendelkezésre áll, ahol minden korosztály számára elérhető programok szervezésére van lehetőség.

- Aktív munkakeresők álláskereső klubja,
- Ifjúsági klub
- Baba-mama klub,
- Egyéb civil szervezetek által megvalósítandó programok,
- Internetes hozzáférési lehetőség meghatározott időpontban,
- Nyugdíjasklub,
- Szabadidős programok biztosítása az óvoda és az iskola együttműködésével.

A jelzőrendszeri tagokkal és a polgármesteri hivatal dolgozóival a kapcsolatunk kifogástalan. Az információáramlás és a segítségnyújtás zökkenőmentes.

Nagyközségünkben a gyermekek napközbeni ellátása biztosított.

Kartalon 11 óvodai csoport működik, az óvodába járó gyermekek száma 221 fő. Könyves Kálmán Általános Iskolánkban iskolaotthon és napközi ellátás keretén belül oldjuk meg a gyermekek napközbeni ellátását.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

Ha szülő a családban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybe vételével nem tudja, vagy nem akarja megszüntetni, de a rendelkezésre álló adatokból alaposan feltételezhető, hogy valamilyen jellegű segítséggel a gyermek családi környezetbe való fejlődése biztosítható, a jegyző a veszélyeztetett gyermeket védelembe veheti.

A védelembé vételt megelőzi a Gyerekjóléti Szolgálat családsegítő munkája, a helyszín megismerése, annak felmérése, hogy szükséges-e a védelembé vétel, illetőleg annak megállapítása, hogy milyen formájú és mértékű támogatással biztosítható a gyermek családon belüli fejlődése.

Ezzel egy időben megkezdődik a gyermek gondozásának folyamatos segítése, nevelkedésének, fejlődésének figyelemmel kísérése, szükség esetén a Gyerekjóléti Szolgálat családgondozójának kirendelése.

Az előző évekhez képest jelentősen nőtt a védelembé vett gyermeke száma.

Az iskoláztatási támogatás célja a tankötelezettség teljesítésének elősegítése. Ha a gyermek nem teljesíti tankötelezettségét és összegyűlik a 10 igazolatlan órája, az iskola jelzi a jegyzői gyámhatóságnak. A jegyző figyelmezteti szülőt a következményekre. Amennyiben a gyermek továbbra sem teljesíti tankötelezettségét és 50 igazolatlan óra összegyűlik, a jegyzői gyámhatóság felfüggeszti az iskoláztatási támogatást és védelembé veszi a gyermeket. Ez esetben a jegyzőnek nincsen mérlegelési lehetősége.

2010. évben 3 család 3 gyermekének védelembé vétele történt meg. 2 gyermeket iskolai hiányzás, 1 gyermek esetében iskolai hiányzás és e miatt kialakult családi konfliktus miatt kellett védelembé venni.

2011. évben további 4 gyermek védelembé vételére került sor az 50 igazolatlan óra hiányzás miatt.

2011. évben védelembé vétel felülvizsgálata megtörtént. Három gyermek betöltötte 18. életévét, ezért a védelembé vételt megszüntettük. Egy gyermek esetében fenntartottuk mind a védelembé vételt, mind az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, mivel a gyermek továbbra sem járt rendszeresen iskolába.

Védelembé vételi eljárások vonatkozásában rendszeres, megfelelő kapcsolatot alakítottunk ki a Gyerekjóléti Szolgálattal. A tapasztalatokról kölcsönösen tájékoztattuk egymást, melynek eredményeként alakítottuk ki a leghatékonyabb, a legcélravezetőbb intézkedést.

Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések:

2011. évben felügyeleti szerv által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem volt az önkormányzatnál.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

- Megtörtént a volt gyógyszertár épületének felújítása és átadása. Az épületben kap helyet a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat. A tágas helyiségek, valamint a nagy udvar lehetőséget biztosít szabadidős foglalkozások megtartására, a gyermekek részére különféle előadások, felvilágosító beszélgetések lebonyolítására.

- További prevenciós programok szervezése, a felújított új épületben ehhez most már a hely és a megfelelő eszközök is rendelkezésre állnak.
- Elkezdte működését a mai kor igényeit teljes mértékben kielégítő, 40 férőhelyes bölcsőde. A jövőben - amennyiben erre igény merül fel – szolgáltatásként, játszóház és időszakos gyermekfelügyelet működtetésével lehet segíteni a családokat.

Gyermekkorú és a fiatalok bünelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bünelkövetés okainak bemutatása.

Ismert bünelkövetés nem volt 2011. évben.

A települési önkormányzat civil szervezetekkel történő kapcsolattartása

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jó. A civil szervezetek feladatok átvállalásával segítik az önkormányzatot. Az önkormányzat pedig anyagi forrást biztosít számukra működésükhöz.

2011. évben a Polgárőrség helyi rendezvényeken a rendfenntartást biztosította.

A tűzszerek megérkezéséig több alkalommal biztosították a helyszínt, amikor bombát találtak.

Az ifjú polgárőrök részére drog prevenciós előadást és filmvetítést tartottak.

Az általános iskola előtti gyalogátkelőhelyen biztosították a gyermekek biztonságos áthaladását a főúton.

Az Ifjú Polgárőrség folyamatosan működik a településen. 14-16 éves fiatalokból áll a csoport, akik jó példát mutatnak társaiknak.

A Kristályházban minden korosztály megtalálja a szabadidő eltöltését biztosító programot. Állandó foglalkozásként működik: FIT-KID, musical. Az évben több program került megrendezésre: képzőművészeti kiállítások, szaktáborok.

Musical kurzusok működnek. Kialakulóban van zenés gyermek és ifjúsági színház. Rendezvényeken, kistérségen belül más településeken is szerepelnek a csoportok.

Forrás Szabadidő Sportegyesület a fiatalok és felnőttek részére biztosított szabadidős programokat. Női tornán, női és férfi teremlabdarúgó bajnokságon vettek részt. Sor került kispályás labdarúgó kupák megszervezésére.

Kartal, 2012. május 16.

Balogh Zoltánné s.k.
jegyző